

DEO OPT. MAX. UNI ET TRINO, VIRIGNI DEIPARÆ, ET SANCTO LUCÆ ORTHODOXORUM MEDICORUM PATRONO.

1261

QUÆSTIO MEDICA

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS MANE DISCUTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORUM DIE JOVIS XXIII. FEBRUARII.

M. CLAUDIO QUIQUEBOEUF Doctore Medico, Præfide.

An utilis à spontaneis alimonia?

MAGISTER artis venter, cujus explendæ vasto hiatu voragini, præalto gurgiti saturando, tellus nec modo læta, quantum in se est, in cibum parabili segete, verum & quidquid adjuncti est elementi, imo tota laborat natura: tantam ingerendi cibi necessitatem arguit, ut recurrente toties ejus latratu, si quid de ejus demenso, vitæ subduxeris, hancce defraudationem, haud ullum citra sui exitium animal patiat, quam ocus succi plenâ carniū mole collapsurâ. Tanti siquidem momenti ac ponderis est in cudendo alimento ejus officina, ut quidquid triplicis substantiæ effluvium damni minatur ac jacturâ, id confecto ab ea alimento resarciatur; alimentum siquidem dicitur, quod augere corporis substantiam virtutis est ac potentia: hinc pro triplici nostri corporis substantia, quæ continuo dissipatur, solidâ, spiritali & humidâ, triplicem quoque convenit esse alimenti differentiam, quod non nisi similitudine totius substantiæ fiat nutritio, quam cibum, potus & aer instaurant.

PRO ipsa victus lege, cujus tanta vis est, ut nulla hanc in vitæ præsidium adæquet ac tutelam, factolaudabilis cibi à vitiofo discrimine, qui vitæ vel in longum decurrendæ consultum velit, caveat, ne quid in alimenti delectu peccet, hujus delicti in se admissi, toto ejus decursu graviores penas daturus; quas ut fugiat, non quolibet, non quo iners plebecula, ruri degentes inter rastros & sarcula, inter rubos sentesque (stolones ipsi ac frutices) capas prandeant & sinapi cænent, *αερίωδες*, quorum ventriculi rabies, qualibet injectâ sedatur offâ; verum dulci præ cæteris cibo indulgeat, *ἐλευσμένην* siquidem habet dulcedo, ut sui quemque rapiat illecebra, palato cuilibet vel agrestis placitura, quo fit ut nihil præterquam dulce nutriat, tantumque rei cuilibet sit nutriticus quantum ei fuerit blanditiarum ac dulcedinis, cui se totam vovet natura dicatque; quod acris quidpiam continet, id ei non minus quam naturæ infensum, fugiat; quam ipsa amarum oderit, id pariter aversetur; quod acerbi in se cohibet id à se longius diffusum velit; quidquid falsivel nimium lapit id à se removendum putet; quidquid denique præve qualitatis haud immune fuerit quam ocus submoveat.

UT vitæ in viventibus fors diversa & conditio, sic & alimenti, quod viventis unius est & ad vitam. Stipes quia solo affixæ hærent, paratum & simile sibi inveniunt non faciunt, ideoque vacante excrementis: animalium non idem primus condus; nonnulla destinato utuntur alimento, herbis & frugibus vescuntur; alia carnivora & *πρὶν φάγαι* ex iis homo est, cui veluti terræ domino & regi, liberalior parens natura sinum aperuit; herbis, leguminibus, fructibus horariis & conditivis vescitur, carnibus quoque ventrilat, seu piscium seu animalium; salubrius tamen exiis alimentum quo similis & cognatum magis, dotesque omnes obtinet in alendo naturæ votis commodiores, ut neque faceffat coquenti ventriculo negotium nec in distributione hæreat inter partium angustias, nec ob excrementa oneri & labori, sed tota sui parte frugi sit: summa illius felicitas est si virtute quam mole superet.

MULTUM proinde ad vitam salubriorem interest, unde nutrioris: incuriosus hempe victus, quos sanos natura dederat adscribit causariis: salubrior homini ab animantibus quam à frugibus victus, quo quidquid oleosæ substantiæ exhaustum est resarcias; his enim vix quidquam est *τὸ ἐκπαλαιόν*, illis vero abunde est ad ubertatem & gratiam integræ nec defectæ nutritionis, in quorum substantiâ nec crassitudo officit coquenti, nec teneritas deest ad consummatam alterationem, nec facilitas ad *ἀνάδου* abest; nec obest, quæ negotium ultimæ nutritionis interpellare solet, succi impuritas & crassitudo lentoris: nec animalia quibus ferinus victus est talem victum suppeditare credas: quæ venenatis vescuntur noxia experire, potissimum si quid illa, ingluvie, fame, aut morbo peccaverint.

UT dotibus seu alimenti seu medicamenti præstantiores stirpes, quæ ultro & sponte solido alimæ parentis beneficio nobis surgunt, adolefcunt & fructificant, præ iis quarum nativas dotes cura & industria olitoris solet semper adulterare & corrumpere vel præmaturè urgere impatienti & præcipiti studio: Ita plane videntur avido ventriculo & benevolenti in alimentum acceptiora *τὸν ἑαυτοῦ* nata animantia, quæ largiter nobis occurrunt ceu gratuita naturæ dona nec precario extorta, utpote quæ determinate ad unum naturæ nec unquam aberrantis genium & legem omni ex parte destinata, nullius sunt concia vitij, quod in parentum semine aliter natis hæret ac sese propagat insitivis vitæ infelicitioris peccatis: unde hæc sæpius quam illa, monstra & naturæ *πρὶν ἐκείνης* solent infamare; nec mirum, nempe quæ *τὸν πατέρα*, vires sinceras retinent, cum naturæ fundi sint tota, succique ideo sincerioris.

Ergo utilis à spontaneis alimonia.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI

Proponebat Lutetiæ NICOLAUS PELLETIER, Pithivierius. A. R. S. H. 1673.